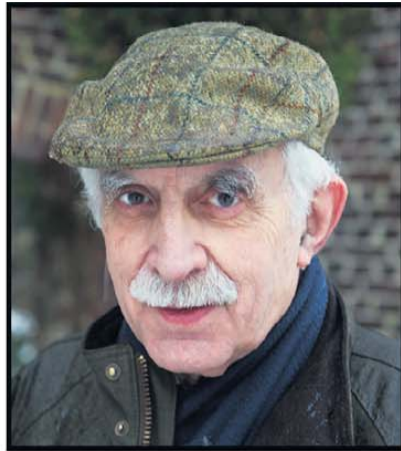
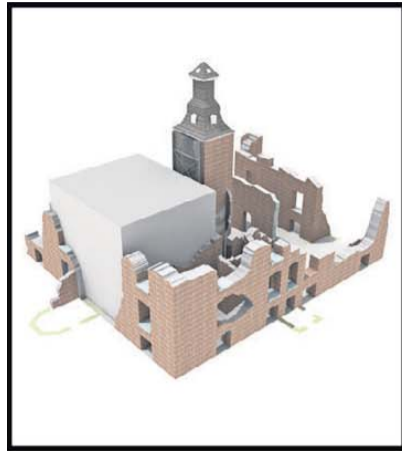

Kasteel van de lange adem

Al 24 jaar wordt er gepleit voor behoud van Kasteel Bleijenbeek in Afferden. Op het stalen stutwerk na dat de gemeente om de toren plaatste, gebeurde er niets. Een stichting met de kleinzoon van een oud-eigenaar komt nu met uitgebreide plannen.

door **Matthijs Hoex**

Vanuit de weg is het lastig te zien, maar achter de bomenrij die het terrein omringt, staan de overblijfselen van wat ooit het statige Kasteel Bleijenbeek was. Kasteelruïne Bleijenbeek, is het sinds het gebouw van de Britse Royal Airforce de volle laag kreeg tijdens de bevrijding van Noord-Limburg. Een groep Duitse parachutisten bleef stug volhouden in het middeleeuwse gebouw. Met de *Fallschirmjäger* viel uiteindelijk ook het middeleeuwse bouwwerk. Wat resteert van de voorheen adellijke woning, doet aan als een spookslot. Een uitgebreid stelsel van bakstenen muren met een trap, kelders vol vleermuizen en een afgeknakte kasteeltoren. „Als je hier vanuit de trap vroeger doorliep, kwam je bij de ridderzaal uit”, vertelt oud-politicus (KVP, PPR, PvdA) en rechtsgeleerde Erik Jurgens, terwijl hij over de treden wijst. De 75-jarige kent het gebouw en zijn historie op z'n duimpje. Zijn grootvader kocht het gebouw in de jaren dertig. Die investering ging later letterlijk grotendeels in rook op. Midden jaren negentig verkocht de familie het stuk grond met kasteel aan ASR-verzekeringen, dat de grond bezit van het naburige golfcomplex. Nu is het zijdelings toch weer in Jurgens' beheer gekomen. Hij is voorzitter van de stichting Kasteelruïne Bleijenbeek, die de grond pacht voor een bedrag van één euro per jaar. De stichting wil het kasteel voor verder verval behoeden. Doordat er sinds de oorlog niets meer is gebeurd, brokkelen continue delen van de muren af. De toren

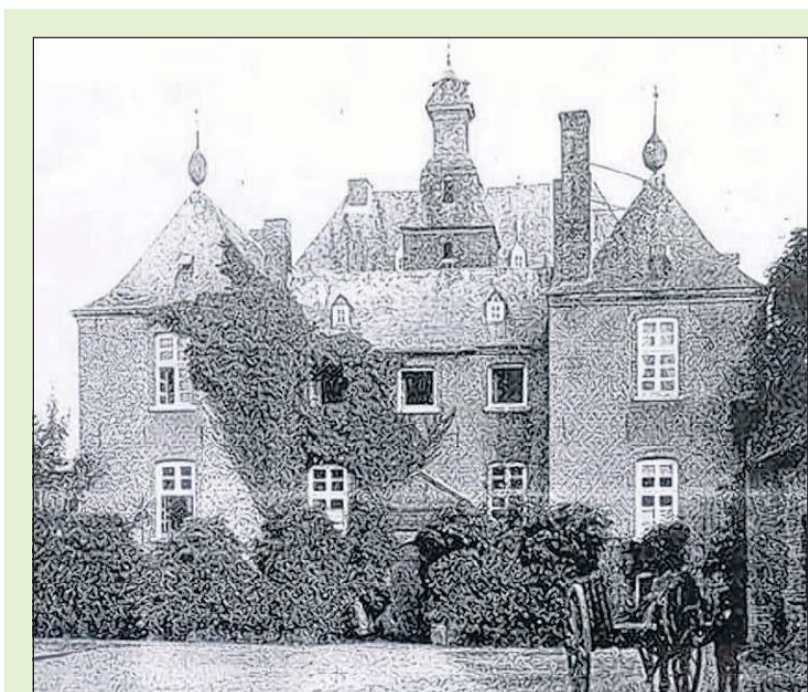
Initiatiefnemers Wout Hermans (boven, links) en Erik Jurgens (daarnaast) willen dat de resten van kasteel Bleijenbeek worden geconserveerd. Links en rechts boven 3D-uitwerkingen van hun plannen. foto's Stefan Koopmans artist impression Stichting Kasteelruïne Bleijenbeek

krijgt weer een spits en de tuinen rondom de muren worden weer symmetrisch ingerichte kasteeltuinen met rijen fruitbomen en een smalle gracht direct om het kasteel. Daar vindt nu ook al eens per jaar een concert plaats in de groene woestenij. De kosten voor het plan bedragen in totaal 1,9 miljoen euro. Voor 1,2 miljoen heeft de stichting een subsidieaanvraag uitstaan bij de Rijksmonumentendienst, waar ze bin-

nenkort antwoord op krijgt. Daarnaast dient ze fondsen te werven. „Er zijn meer gegadigden dan er geld is”, weet Jurgens. „We bieden op tegen interessante projecten.” Ondertussen gaat het verval door. „Die stenen lagen er een paar weken geleden nog niet”, zegt Wout Hermans, projectleider, wijzend naar een hoopje baksteen op de grond. Hij is tevens bestuurslid van de stichting. „Het probleem is dat vocht door de slechte voegen tus-

sen de stenen trekt.” Terwijl het voor Jurgens vooral een emotionele waarde heeft, gaat het Hermans om de cultuurhistorische waarde van de kasteelruïne. De mysterieuze sfeer rond het afgetakelde gebouw intrigeert hem. Dat voor het opnieuw voegen van de muren ook de klimop weg moet, dat zit de ruïneliefhebber dan ook niet helemaal lekker. „Je moet laveren”, zegt Hermans. Het is niet voor het eerst dat wordt

gepleit voor behoud van Bleijenbeek, het zorgenkindje onder de monumentale gebouwen in Noord-Limburg. Het kent een lange historie van verval en plannen om verdere aftakeling te voorkomen. In 1987 pleitten twee onderzoekers van de Katholieke Universiteit Nijmegen al voor restauratie of consolidatie van het kasteel om verder verval van de muren te voorkomen. In 1991 trok de gemeente Bergen geld uit voor een noodverband. Zeven jaar later werden de kelders grotendeels dichtgemetseld. Niet voor toeristen, maar voor de negen soorten vleermuizen die er zitten. 24 jaar na de eerste pleitbezorgers voor restauratie is er concreet nog niets gebeurd. De stichting die het gebouw sinds kort in beheer heeft, wil het niet weer in oude luister herstellen. Daarvoor zijn ze te zeer liefhebbers van ruïnes. Maar bovenal zou het te duur zijn. „Dat zou pas echt in de miljoenen lopen”, zegt voorzitter Jurgens. Toch denken de twee kasteelliefhebbers wel al na over een volgende stap. Als het lukt het gebouw te consolideren, zodat het blijft staan zoals het nu is, dan willen ze daarna ook nog een glazen kubus in het achterste deel plaatsen, waar trouwerijen of andere feesten plaats kunnen vinden. Eerst ligt echter voor de initiatiefnemers nog een behoorlijke klus om het geld binnen te harken en het fysieke werk uit te voeren.

Kasteel Bleijenbeek vóór de verwoesting in de Tweede Wereldoorlog.